



**Vademecum Sive Praxis Opera Quotidiana Aliaque ritè
peragendi, & per ea salutem & perfectionem propriam, ac
proximi, instituto Societatis Jesu conformem assequendi**

De crebrâ per diem mentis in Deum elevatione ex omnibus, quæ per
sensus attinguntur, animæque potentiis se objiciunt

Limpens, Ferdinand

Coloniæ Agrippinæ, 1744

§.6tus. De diversis aliis hominum Professionibus, Conditionibus &
Occupationibus.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54773](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54773)

recolligens *dragmam amissam*, sive Dei gratiam lucernâ intellectûs accensâ diligenter requirat cum muliere Luc. 15. *Ille erat lucerna ardens*, Joan. 5. Hoc de viro Apostolico Superiore & quovis Patrefamilias maximè debet posse prædicari.

§. 6tus.

De diversis aliis hominum Professionibus, Conditionibus & Occupationibus.

PRæter opificia eorumque fabricas, instrumenta & objecta varias alii homines adhuc professiones, occupationes & conditiones habent. Ut sunt v. g. Venatores, Piscatores, Opiliones, Mercenarii, Hortulani, Nautæ, Molitores, Aurigæ, Milites. Et hi omnes amplissimum salubribus documentis & mentis in Deum elevationibus campum ex sacris paginis aperiunt.

Venatores, Aucupes.

*M*ltam Piscatores, & piscabuntur eos (designantur, qui sine strepitu exteriori apparatu quærunt animas) & multos Venatores, & venabuntur eos) Tales sunt Missionarii verbo & exemplo prædicantes pœnitentiam ex theatris cum apparatu vario) *de omni monte, & de omni colle, & de cavernis petrarum.* Jer. 16. Ex ejusmodi montibus, sylvis, cavernis, antris reverà Missionarii nostri in America allexerunt speculis, vitris, &c. Barbaros, docueruntque

nos primò ut homines, dein ut Christianos vivere. *Venatione cœperunt me quasi avem inimici mei gratis.* Thren. 3. *Applica ad Christum in horto Gethsemani. Ubi sunt Principes gentium? & qui dominantur super bestias, qua sunt super terram* (feras in venatione cum ingenti equorum & canum numero, & magno ac frequenti subditorum damno insequentes) *qui in avibus cali ludunt* [dum falconibus in aere persequuntur ardeas] *exterminati sunt, & ad inferos descenderunt* [ubi ob tot agricolas perditos & subditos inclementer ac durè habitos devorabunt eos aves & bestiaë infernales morsu amarissimo] *& alii loco eorum surrexerunt.* Baruch. 3. Et revera est peccatum in cœlos clamans tot exactioibus emungere subditos, & præterea adhuc fruges, unde panem & alimenta necessaria habere debent, copiâ canum, cervorum, aprorum perdere. Et majus est peccatum id fieri ab iis, qui sicut pedo pastorali lupos animarum ab ovibus sibi concreditis arcere deberent, & maximum ac primum in hoc studium ponere, ità quoad gubernationem suavem populi sibi subjecti cæteris sæcularibus Principibus velut genuini Pastores & patriæ Patres præluere.

Anima nostra erepta est de laqueo venantium. Laqueus contritus est, & nos liberati sumus. Pl. 123. *Applica homini à mala societate se segreganti, vel cum magna lucta aut contradictione religiosum tandem statum adepti. Oculi mei semper ad Dominum, quoniam ipse evellet de laqueo*

356 *Pars secunda de elevatione*
queo pedes meos. Pl. 24. Dirupisti vincula mea,
tibi sacrificabo hostiam laudis, & nomen Domini
invocabo. Pl. 115. Custodi me à laqueo, quem
statuerunt mihi, & à scandalis operantium iniqui-
tatem. Pl. 140. Posuerunt Peccatores laqueum
mihi, & de mandatis tuis non erravi. Pl. 118.
Cadent in retiaculum eius Peccatores (Dei & Dæ-
monis. Est enim rete ejusmodi, quod undi-
que complectitur inclusos à Diabolo tentante, &
Deo vindicante) Singulariter sum ego, donec tran-
seam. Pl. 140. Singularis enim à Deo, quod
taliter non includat, mihi fit gratia. Veniat illi
laqueus, quem ignorat, & captio, quam abscon-
dit, apprehendat eum, & in laqueum cadat in
ipsum. Pl. 34. Sic sæpè dolosus homo reti se
proprio involvit & capitur. Creatura Dei in
odium (per malitiam & abusum hominum)
facta sunt, & in tentationem animabus hominum.
& in muscipulam pedibus insipientium. Sap. 14.
Sicut decipula plena avibus, sic domus eorum ple-
na dolo. Jerem. 5. Impii insidiantes, quasi aucu-
pes laqueos ponentes, & pedicas ad capiendos vi-
ros. Ibid. Eruere quasi avis de manu aucupis.
Prov. 6. Nunquid cadet avis in laqueum terra
absque aucupe? nunquid auferetur laqueus de
terra? antequam quid cœperit. Amos. 3. Ap-
plica aucupi bono animarum, qui patienter de-
bet expectare, nec desistere, donec capiat eas,
præviè affectu & confidentiâ earum sibi compa-
rata. Talis meretur cum S. Cajetano vocari
Venator animarum. Cæterum gloriosior est ti-
tulus Imperatori Henrico, quod cognomen-
tum

rum *aucupis* apud posteros habeat, quàm *magni Venatoris*. Quia aucupia ab illo Imperatore, etiam dum fasces imperii ei deferebantur, usurpata fiunt sine damno incolarum. In variis ditionibus cum magno strepitu canum adlatrantium & cornuum Venatoriorum inflatione vagantur spectra Venatorum sine dubio ob magna agricolis illata damna. Non est laus, quòd Gen. 10. v. 9. dicatur Nemrod *robustus curam Domino Venator*, quia omnes boni & mali sunt coram Deo sive in præsentia Dei ubique existentis. Nec ipse, nec Esau *vir gnarus venandi*. Gen. 25. computantur inter filios Dei. Imò S. Ambrosius in Ps. 118. audet dicere: *Nullum invenimus divinarum in serie Scripturarum de Venatoribus justum*. SS. Eustachius, Hubertus, dum Venatores erant, necdum fuere justi. Et si ex post venatione se exercuerunt, ea nemini nociva nec statum suum dedecenserat, & his duabus conditionibus convestita venatio reprehendi non potest, sed laudabiliter ex fine honesto etiam ob sanitatem & corporis exercitationem assumi ab illis, quibus ratione statûs sui convenit. Ferdinandus II. Imperator sæpè ab aliis in interiora sylvarum recedens coram appensa in arbore icone B. V. preces suas persolvebat.

Piscatores.

*V*enite post me, & faciam vos fieri *Piscatores hominum*. Marc. 1. *Illi continuo relictis retibus secuti sunt eum*. Math. 4. *Per totam noctem*

Item laborantes nihil cepimus. [Talis indolis sunt omnia opera in statu peccati mortalis facta] *In verbo autem tuo laxabo rete.* Matth. 5. Id observet prudens operarius. *Vado piscari, venimus & nos tecum.* Joan. 21. Indulget Deus, ut qui omnia amore ipsius deseruerunt, redeant ad pristina (in se non mala, nec ad peccatum inducentia) propter necessitatem, utilitatem, imò & honestam recreationem. *Mittite ad dextram navigii rete, jam non valebant illud trahere pro multitudine piscium.* Joan. 21. Ad dextram mittit rete Operarius vel Missionarius, qui secundum institutum voluntatem Superiorum, & non ex proprio critirio, sinistrâ sensuali intentione agit cum proximo. Conclusi pisces reti ad dextram jacto, & ad littus attracti symbolum sunt fidelium in mari hujus mundi reti veræ Ecclesiæ, ordinis religiosi inclusorum, & ad littus felicitis æternitatis appellentium. Vide, ne tuâ culpâ rete rumpens in mare præcipiteris. *Simile est regnum calorum sagena missa in mari.* Matth. 13. Sagena quilibet status vel congregatio est; cui boni & mali in mari mundi hujus à Deo includuntur; & sensim ad littus æternitatis trahuntur. Ubi eligentur boni in vasa, cælum. *Mali autem foras mittentur, id est, in exterminium.*

Pastores.

Super Peccatores iratus est furor meus [*Curatores animarum*] *& super hircos* (*Peccatores*)

res) *visitabo*. Zach. 10. *Adverte furorem erga Pastores, & super hircos vel malas oves visitationem. Ve Pastoribus, qui disperdunt & dilacerant gregem pascuae meae dicit Dominus.* Jerem. 23. *Ululate Pastores, & clamate, & aspergite vos in cinere optimates gregis, quia completi sunt dies vestri, ut interficiamini. Cadetis quasi vasa pretiosa.* Jerem. 25. *Vasorum pretiosorum deterior lapsus. Hac dicit Dominus Deus Israel ad Pastores, qui pascunt populum meum. Vos disperdistis gregem meum. Ecce ego visitabo vos, malitiam studiorum vestrorum.* Jerem. 23. Terribile imminet iudicium Episcopis & Prælati; qui Episcopatum, Prælaturam non propter bonum opus, sed opes desiderant potius accincti gladio, quam pedo, potius venatores, raptores, scoratores, quam boni Pastores. Nam ob severas ideo rationes Deo dandas onus istud Archangelicis etiam humeris formidandum est. O Domine verifica in Episcopis, Prælati, Parochis nostris illud Jerem. 23. *Suscitabo super eos Pastores, & pascent eos, & nullus quæretur ex numero.* Ut coram te districto iudice stantes possint dicere: *Pater, quos dedisti mihi, non perdidisti ex eis quemquam.* Joan. 6. Sive negligentia, sive malo exemplo. Item illud Joan. 10. *Ego sum Pastor bonus, & cognosco meas, & cognoscunt me mea.* Tu ergo oves tibi concreditas per crebras visitationes, informationes, quid rerum in hac illa Parochia vicinia agatur, quomodo servantur præcepta Dei, an scandala contingant, &c. debes conari nosse, & illi te debeat nosse, quòd

quod sis castus, sobrius, mitis & severus, tibi opus est. Nec verbo tantum, sed & exemplo prædica. Non debes tantum velle delitari, genio tuo indulgere, sed ad reducendam ovem pereuntem etiam loca illa non declina, ubi defectus in esculentis, aut alia corporis incommoditas perferenda est. Ut ovem perditam inveniens imponas in humeros gaudens & dicens: *Congratulamini mihi, quia inveni ovem meam, qua perierat.* Luc. 15. Si nil unquam incommodi sustinueris aut laboris, qui dici mereatur verè labor, defatigatio, pro tibi conceditur; quomodo stabis coram Iudice JESU tuo pro te & tuis crucifixo? *Bonus Pastor animam suam dat pro ovibus suis* [si vita danda, quanto magis labor aliquis suscipiendus] *Mercenarius autem* (scilicet qui non bonum opus, sed opes desiderat, ut lautè & magnificè vivat) *fugit, & Mercenarius est, & non pertinet ad eum de ovibus.* Luc. 10. *Alias oves habeo, quæ non sunt ex hoc ovili* (Judæos, Gentiles, Hæreticos) *& illas oportet me adducere, & fiet unum ovile, & unus Pastor.* Ibid. *Cecitas ex parte contingit in Israel, donec plenitudo gentium intraret, & sic omnis Israel salvus fieret.* Rom. 11. *Ultimò ergo ad ovile Christi venient Judæi. Congregabuntur ante eum omnes gentes, & segregabit eos ab invicem, sicut Pastor segregat oves ab hædis, & stant oves quidem à dextris, hædos autem à sinistris.* Matth. 25. *Semper animo tuo obversetur dies iste separationis. Reversi sunt Pastores glorificantes & laudantes Deum in omnibus, quæ audierant*

rant & viderant. NB. Sicut sub medium noctis non mundi Magnatibus, sed simplicibus Pastoribus intimata fuit ab Angelis Nativitas Christi. Ità quoque, ut habet historia Lauretanæ domûs domuncula hæc in qualibet per Angelos translatione sub medium noctis primùm ostensa est Pastoribus. *Cum simplicibus sermocinatio ejus.* Prov. 13.

Mercenarii.

Panis egentium vita pauperum est, qui defraudat illum, homo sanguinis est. Qui effundit sanguinem, & qui fraudem facit Mercenario, fratres sunt. Eccl. 24. Videtis magni Principes, videtis viri nobiles, quales fratres habeatis? quàm turpi classi cum omnibus titulis vestris adscripti sitis calamo æternæ veritatis. Habitatis in Palatiis, & sæpè adhuc debetur per annos multos merces murariis & mercenariis. Ità ut nequidem labor pro loco secreto extracto, unde ejicitis stercora, solutus sit. *Si fructus ejus (terræ) comedi absque pecuniâ, & animam agricolarum ejus affluxi. Pro frumento oriatur mihi tribulus, & pro hordeo spina.* Job. 31. Utinam id omnes magni Domini, nobiles, opulenti coram Deo contestari possent. *Non morabitur opus Mercenarii tui apud te usque mane,* Levit. 19. Statim solve, quod debes. Interim etiam sæpè Mercenarii & eorum Magistri Architecti peccant, pigrè, vel ità laborando, ut diu laborare & frequenter debeant. Hi fures sunt nummorum,

Q

&

362 *Pars secunda de elevatione*
& tales sæpè nancisci potes in urbibus, in quibus Mercenarium habere non potes nisi à Magistro tribùs constitutum. *Breves dies hominis, donec optata veniat, sicut Mercenarii dies ejus, Job. 14.* In quo mercedem à Deo accipiet. *Quanti Mercenarii in domo Patris mei abundant panibus. Ego autem hic fame pereor. Luc. 15.* Religiosi non debent esse Mercenarii hoc sensu, Quòd ob temporale quid Deo serviant. Sed hoc sensu, quòd mercentur cælum. Et respectu talium multi nobiles, divites cum filio prodigo carnalibus vitiis dediti, quæ sunt porcorum filiquæ, jure ad Deum Patrem clamare possunt. *Fac me unum de Mercenariis tuis, qui abundant panibus.* Adeoque non tantùm habent pro vita sustentanda necessaria, sed ultra. Interim sic Deus remunerat servos suos etiam in hac vita.

Hortulani.

ILLA (Magdalena) existimans quia Hortulanus esset (Christus) dicit ei Domine, &c. Joan. 20. Innocentes & simplices Professiones sunt per se loquendo. Quarum figuras sibi adoptavit aut applicavit Christus, ut Hortulani ac Pastoris. In quolibet horto occurrere tibi potest Christus in horto Gethsemani captus, & paradisi horti voluptatis, ex quo peccatum ejecit humanum genus.

Molitores.

PHILISTÆI Samsonem excecatum molere fecerunt Jud. 16. Eò devenit homo tot à Deo singu-

ſingularibus præventus beneficiis, qui meretrici cor ſuum dedit. Cor tuum teſte Greg. ſemper molit aliquid ſive farfur ſive triticum. Si ſapis, occupa illud in molendo aliquid boni. In Scotia uſque modo molendina eſſe dicitur S. Fridiani dicta, quæ furto ablatas fruges non molit. Utinam ipſi Molitores non furentur, *Conterebam molas iniqui.* Job. 29. Hoc eſt, contrivi potentiam, avaritiam impii, qui potentiâ & libidine habendi in tranſverſum actus imbecilles conterit. Et propriè officium eſt Domini territorialis tales conterere. *Due molentes in mola una, una aſſumetur, & una relinquetur.* O quàm terribile eſt cogitatu, ut ſapiùs in hoc Vade mecum inculcavi, quòd ex eadem profeſſione, eadem domo, familia, &c. unus ſit damnandus, alter ſalvandus, Quale divortium pro tota retro æternitate?

Nauta, Naves.

TImuerunt Nauta, & clamaverunt viri ad Deum ſuum [quòd naturæ inditum ſit Deum verum dari, apparet in omni homine etiam gentili in ſuprema neceſſitate manus ad cælum tendente] *miserunt vasa, que erant in navi in mare, ut alleviaretur ab eis* (ſic uſurarii omneſque, qui illicitis artibus acquirunt, aut de cætero poſſident bona non ſua, ſi ſalvari velint, hiſ ſe ſpoliare debent) *& accieſſit ad eum* (Jonam) *Gubernator, & dixit ei: Surge, invoca Deum tuum. Miserunt ſortes, & cecidit*
Q 2 *ſors*

sors super fonam. Indica nobis, cujus causâ malum istud sit nobis. Quod est opus tuum? quæ terra tua? & quò vadis? vel ex quo populo tu es? quid faciemus tibi? & cessabit mare à nobis. S. Chrylost. acutè & energeticè describit, & miratur ordinatum hunc procedendi modum, præsentiamque spiritus hominum grossorum, gentiliùm, nautarum, & in summis quidem angustiis constitutorum, ubi mare ibat, & intumescibat. Et queritur, à politis Christianis sic non procedi in judiciis. Adde ego, quòd phlegma simile etiam sæpè non ostendatur in disputationibus, capitulis, congregationibus, & quidem à viris in nullo periculo intumescens oceani constitutis, imò in secura ac commoda sede confidentibus à doctrina & virtute celebribus.

Alieviabant navim jactantes triticum in mare.
 Act. 27. Si post tot superata pericula etiam ipsa, quæ Mercator negotiatus est, projiciuntur in mare ad salvandam vitam temporalem. Quid tu facies? ut appellas ad littus felicitis æternitatis? Dies mei præterierunt quasi naves poma portantes, sicut aquila volans ad escam. Job. 9. Naves cum magna sint, & à ventis validis minentur, circumferantur à modico gubernaculo, ubi impetus dirigentis voluerit. Omnis natura bestiarum, & volucrum, & serpentium domantur. Linguam autem nullus hominum domare potest. Inquietum malum, plena veneno mortifero. Jacob. 3. Qui descendunt mare in navibus, facientes operationem in aquis multis. Ipsi viderunt opera Domini, & mirabilia ejus in profundo. Pl. 100. Urinatores

res hoc maximè in profundo maris vident ; & pro spe exigui lucri se tot periculis in profundo maris exponunt. Quid tu pro cælo ? tu tibi fingis omnis generis monstra in via perfectionis, & isti te ipsâ omnis generis monstra & animalia (quia non est species belluarum in terris, quorum species non sit in mari æquè si non terribilior) contemnunt alicujus, ut jam dixi, lucri temporalis gratia. *Motus magnus factus est in mari, ita ut navicula operiretur fluctibus. Quid timidi estis modice fidei ? imperavit ventis & mari, & facta est tranquillitas magna. Matth. 8.* JESUS videtur dormire, quando permittit varia contra Ecclesiam suam. Sed quia Sponsa est pretioso suo sanguine empta ; crede mihi semper, verificabitur contra Ecclesiæ hostes illud Pontificis ad Imperatorem :

*Niteris in cassum navim subvertere Petri,
Fluctuat : ast nunquam mergitur ista ratis.*

Auriga, Currus.

ECce currus igneus & equi ignei dividerunt utrumque, & ascendit Elias per turbinem in calum. Eliseus autem videbat, & clamabat : Pater mi, Pater mi currus Israel & auriga ejus. L. 4. Reg. c. 2. Utinam talem & tu currum & aurigam habeas. Quanta differentia inter Angelum bonum & malum avehentes animas in orbem alterum. Sed Elias vivus translatus est, & vivet usque dum cum Henoch [v. c. 5. Gen.] occidatur Jerosolymæ ab Anti-christo, & post triduum

366 *Pars secunda de elevatione*
triduum resurgat. Sive ambo in paradiso ex
fructu arboris vitæ vivant, sive Deus sine esu &
potu suspendens actionem caloris naturalis &
consumptionem humidi radicalis incorruptos
servet. *Ecce ego stridebo subter vos, sicut stridet*
plaustrum onustum. Amos. 2. Sic conculcat pec-
catores Deus. *Luxuriæ currus quadrigâ voluitur*
vitiorum, ingluvie ventris, libidine tactuum,
mollitiæ vestium, otii soporisque resolutione. Tra-
hitur equis duobus prosperitate vitæ, & rerum
abundantiâ, & qui his insident duo ignavia tor-
por & infida securitas. S. Bern. serm. 39. in
Cantic. *Currus Dei decem millibus multiplex,*
millia lætantium. Dominus in eis, in Sina, in Sa-
eto. Pl. 67. Talem pomposum currum nullus
Regum habere potest. Hoc vehebatur Deus,
cùm legem daturus descendit in montem Sinai.
Et decem millibus, Hebr. 20. millibus. (numerus
certus pro incerto) stipatus fuit, quæ tot mil-
lia fuerunt Angelorum lætantium, inter quos
Dominus apparuit. *Currus Pharaonis & exer-*
citus eius projecit in mare, electi Principes eius
submersi sunt in mari rubro. Exod. 15. Cùm
Diabolus currus rotam fregisset, quo S. Bernar-
dus Romam petebat, Sanctus vesutias Dæmo-
nis advertens iussit eum rotæ officio fungi Ro-
mam usque. *Nunquid est cor tuum rectum, sicut*
cor meum cum corde tuo, & ait Jonadab, est. Si
est, da manum tuam, qui dedit manum suam,
at ille levavit eum ad se in currum. 4. Reg. 10.
Sic Deus, antequam te admittat ad currum glo-
riæ suæ, examinat cor, inspicit manus live
opera.

opera. *Hi in curribus, & hi in equis, nos autem in nomine Domini Dei nostri invocabimus.* Pl. 19. *Eunuchus potens Candacis Reginae Æthiopum, revertebatur sedens super currum suum, legensque Isaiam Prophetam.* Act. Ap. 8. Opto, ut plures sint ejusmodi magni Domini legentes in curru ac itinere libros sanctos. Terribilis est visio illa ejusdam in extasin rapti; in qua obversabatur oculis magnus Princeps sedens in curru magnifico per montem celeriter vectus, & demum in abyssum præcipitatus. Sicut post ipsum ejus Ministri, quorum alii sex, alii quatuor equos ante currum habebant, Confessarius Principis duos, quem ipse quoque Confessarius strigoso insidens equo sequebatur. Omnes interrogati, quò tam celeriter properarent, reposuere. Sequimur Principem; & pariter ex extrema parte montis in abyssum præcipitati sunt.

Gladiatores.

Vives in gladio, dicebat Jacob ad Esau Gen. 27. Hoc fatum est multarum familiarum vel gentium prædaticum ac Barbararum. Optimus digladiator est, de quo Gen. 3. v. 24. dicitur: *Collocavit ante paradisum voluptatis Cherubim, & flammeum gladium atque versatilen ad custodiendam viam ligni vite.* Ex ordine hoc Angelorum dicuntur *Cherubim* ab excellentissima scientia, quâ à Deo dotati. Et ideo per aptè hic ponuntur quasi vindices divinæ omniscientiæ, quam Adam & Eva per esum pomi ambie-

rant. Cherubim etiam custodes sunt ligni vitæ, ut ab ejus accessu imò conspectu arceant non tantum homines, sed & Dæmones. Nam hi tali amuleto & spe immortalis vitæ homines facile ad suum obsequium & idololatriam pertraxissent. *Flammens* gladius dicitur à splendore & acumine, ut vibratus flammæ & fulmina vomere videatur. *Versatilis* dicitur, quod aptus sit facillimè verti in omnem partem utpote anceps & utrimque secans. Sed hæc de gladio non materiali, sed metaphorico intelligenda sunt nempe de potentia & viribus Angelicis. Petrus etiam gladiator erat, & postquam dixerat Luc. 22. v. 49. *Si percutimus in gladio, sine percutiemusne gladio?* non expectato à Christo responso: *Percussit servum Principis Sacerdotum, & amputavit auriculam ejus dexteram.* Sed Matth. 26. v. 52. ei dixit Christus: *Converte gladium tuum in locum suum.* Omnes enim, qui acceperint gladium, gladio peribunt. Hoc altè cordi ducant ad rixas & extrahendum gladium adeo proni maximè dum incaluère mero. Contra hostes, si vi professionis tuæ gladius educendus, ostende generositatem tuam.

Portitores, Saltatores.

Alter alterius onera portate, & sic adimplebitis legem Christi. Unusquisque onus suum portabit. Gal. 5. *Tempus plangendi & tempus saltandi.* Eccl. 3. *Requiescent ibi bestia* (ita Isaias c. 13. prædicens excidium Babylonis per Per-
sas)

fas) habitabunt ibi struthiones, & pilosi saltabunt. Ibid. v. 21. id est Dæmones, qui solent hirsuti specie hircocervorum & similium immundorum animalium Viatoribus in sylvis & desertis locis apparere. In lascivis saltibus etiam certè adsunt inter salaces puellas, quæ sunt *Sirenes in delubris voluptatis*. Ibid. v. 22. Talis Siren Matth. 14. & Marc. 6. erat filia Herodiadis, quæ lascivis saltibus dementans Herodem Regem instinctu matris petit caput Joannis in disco. *Cecinimus vobis, & non saltastis, lamentavimus, & non planxistis*. Matth. 11. Erat ludi genus, in quo pueri in duas classes divisi diversas hominum conditiones instar Democriti & Heracliti præsentabant unâ classe lamentante alterâ tibiis læta cantante. Reliquis liberum erat, cui se vellent classi adjungere. Sed sicut morosi pueruli neutro lusu trahebantur, ita Christus hinc insinuat Judæos nec planctu, id est, severiore vitâ Joannis Baptistæ, nec suaviore & laxiore vitâ Christi ad conversionem ac salutem provocari. *Venit Joannes neque manducans neque bibens, & dicunt, Demonium habet*. Ibid. v. 18. *Venit filius hominis manducans & bibens, & dicunt: Ecce homo vorax & potator vini, Publicanorum & peccatorum amicus*. v. 19. Porro dum Joannes nec manducasse nec bibisse dicitur: *Supple* more communi aliorum hominum, quia in deserto tantum pascebatur locustis & melle sylvestri. *David saltabat totis viribus ante Dominum* 2. Reg. 6. v. 14. scilicet ante arcam. Sic & hodie in terris aliquibus saltatur ante V. Sacramentum,

Qs

dum

dum id circumfertur. Omnia pendent à bonâ intentione, & ab abrogatione omnis abusûs. Epternaci in solo Ducatûs Luxemburgensis celebres sunt *die stringende Hayligen*. Quod in prænam certus districtus hominum facere debet ob virum sanctum à Majoribus illum. Moyes de monte descendens, audiensque Israelitas circa vitulum aureum saltantes præ indignatione projecit & diffregit tabulas lapideas, ubi Decalogus digito Dei inscriptus erat. In lascivis saltibus diebus festivis sæpè infringuntur mandata Dei.

Cursores.

Dormitabis manus conferes, ut quiescas, & veniet tibi quasi cursor egestas & mendicitas quasi vir armatus. Prov. 24. Dies mei velociores fuerunt cursore, fugerunt, & non viderunt bonum. Job. 9. Hoc de omnibus diebus & actionibus tuis potes dicere, in quibus non quaesivisti finem tuum ultimum. Considera, an non te feriat illud Senecæ: quod magna pars temporis elabatur male, maxima nihil, scilicet in ordine ad coronas æternas, tota aliud agenti quam finis tuus ultimus exposcat. Guilielmus quidam Duci Burgundiaë toto vitæ tempore fuerat à servitiis, nec unquam de fine suo ultimo cogitavit. Mortem vicinam persentiens hoc iussit lapidi sepulchrali suo insculpi Epitaphium: *In hoc tumulo situs est Guilielmus, qui vitam suam consumpsit in Aula, & ex mundo abiit ignarus, in quem finem intravit.*

fer. Et hinc est, quòd urgeam, ut diligenter te exerceas in frequentibus per diem ad Deum suspiriis & mentis in eum ex quacunque re occurrente elevatione.

Milites.

*M*ilitia est vita hominis super terram, & sicut dies Mercenarii dies ejus. Job. 7. Ergo indies pugna pro cælo, mercare cælum. Labora sicut bonus miles Christi JESU. 2. Tim. 2. Nunquid est numerus militum ejus? Job. 25. in Ecclesia militante, triumphante. S. Archangelus Michael fuit primus Belli-Dux in prælio commisso in cælo. Cunctis diebus, quibus nunc milito, expecto: donec veniat immutatio mea. Job. 14. Interrogabant autem eum (Joannem Baptistam) & milites dicentes: quid faciemus & nos? & ait illis, neminem concutiatis, neque calumniam faciatis, & contenti estote stipendiis vestris. Luc. 3. A stipendiis vocantur milites germanicè Soldaten, à rapiendo Krieger. Exod. 16. Manna cecidit extra castra. Per Manna, ait Rupertus Abbas, divina intelliguntur gratia, qua plerumque extra castra infunduntur. Cùm in castris nil audire sit, nisi maledicta, imprecationes, obscænos sermones, variasque libidines. Rusticus quidam dicere solebat, nobis benè erit, si Deus vota militum exaudiat, quæ plerumque sunt: Diabolus me auferat. Cùm in galea militis aliquando ni-

Q 6

dum

dum suum posuisset columba, Poëta occasionem sumplit sic canendi:

Militis in galea nidum posuere columba

Inde patet Marti, quam sit amica Venus.

Probi milites communiter sunt valdè probi. De Centurione deprecante ingressum Christi in domum suam, & petente, ut uno tantum verbo dicto sanaret servum suum. Dixit Christus: *Non inveni tantam fidem in Israel.* Matth. 8. Multi milites confundent suo tempore religiosos. Nos omnes, quorum majores gentiles fuerunt, omnia bona debemus duobus militibus. Cornelius Centurio à S. Petro baptizatus *vir religiosus ac timens Deum cum omni domo sua, faciens elemosynas multas, & deprecans Deum semper.* Act. 10. Promeritus est primus inter gentiles visionem Petro factam in linteo pleno serpentibus aliisque immundis animalibus. Viscus ei significabatur, gentiles ad Ecclesiam Christi vocatos esse. Ab alio milite omne bonum scilicet apertura ad cor JESU in Cruce provenit. *Unus militum lancea latus ejus aperuit.* Joan. 19. Circa Belli-Duces notandum, quòd quidam ex invidia ambitione etiam quærant gloriam, & idè infelici cum hostibus conflictu suæ patriæ ac principalibus suis plurimum noceant. Sic L. 1. Machab. c. 5. audiens *Josephus Zacharia filius & Azarias Princeps virtutes benè gestas & praelia Judæ, stimulati æmulatione dixerunt. Faciamus & ipsi nobis nomen, & eamus pugnare adversus gentes. Fugati sunt, & ceciderunt illo die de populo Israel ad duo millia viri,*

viri, & facta est fuga magna in populo, quia non audierunt Judam [sic refractariis & regimen superioris Ducis non ferentibus evenit] existimantes se fortiter facturos. Ipsi autem NB. non erant de semine virorum illorum, per quos salus facta est in Israel. Hinc Principes bene examinent, cui tanquam supremo Duci suum confidant exercitum. Ordinariè infidelis Deo & Ecclesiæ, pecuniis inhians, Bachelitans, aut Veneri non est de semine virorum illorum, per quos Deus salvat, & victorias largitur. Requiritur etiam in Belli-Duce, ut iræ impetus moderati sciat, nil ex subito motu, sed deliberato consilio statuatur. Sicut quidam lib. 1. Mach. l. c. *Ceciderunt in bello, dum volunt fortiter agere, dum sine consilio exierunt in prælium.*

Prælia, Arma, Bella.

Mors, sanguis, contentio & triumphus, oppres-
siones, fames & contritio & flagella. Super
iniquos. (in pœnam peccatorum) creata sunt
hæc omnia, & propter illos factus est cataclysmus.
Eccl. 40. Factum est prælium magnum in celo.
Apoc. 12. Inter obedientes & rebelles Angelos
nolentes se subicere naturæ humanæ, si ipsa
divinæ personæ uniretur. Nisi conversi fueritis,
gladium suum vibrabit, arcum suum tetendit, &
paravit illum, & in eo paravit vasa mortis. Pl. 9.
Apprehende arma & scutum, & exurge in adju-
torium mihi, effunde frameam, & conclude ad-
versus eos, qui persequuntur me. Dic anima mea
salus

salus tua ego sum. Pl. 34. Turris David edificata
sum propugnaculis, mille clypei pendent ex ea om-
nis armatura fortium. Cant. 4. Talis est ordo
religiosus, in quo studia cum virtute ac disci-
plinâ florent.

Pax.

Orietur in diebus ejus justitia, & abundantia
pacis, donec auferatur luna. Pl. 7. Hoc est
usque ad finem mundi. Factus est in pace locus
ejus. Confregit potentias arcuum, scutum, gladium
& bellum. Pl. 75. Misericordia Domini, quia
non sumus consumpti. Thren. 3. In Deo faciemus
virtutem, & ipse ad nihilum deducet inimicos no-
stros. Pl. 107. Sedebit populus meus in pulchritu-
dine pacis [dum homo inferior superiori sub-
jectus est] & in tabernaculis fiducia [erga Deum
in vita & morte] & in regione opulenta. Pl. 32.
Scilicet post mortem in cælo. Pax Dei, qua
exuperat omnem sensum, custodiat corda vestra,
& intelligentias vestras in Christo. Jesu. Philipp.
4. Deus pacis erit vobiscum. Ibid. Optima pax
est, quam homo quivis habet cum Deo, proximo
& secum ipso. Exhibendo se pium erga
Deum, justum erga proximum, sobrium er-
ga se ipsum. De cætero surget gens contra gen-
tem usque ad finem mundi. Et dolendum,
quod spiritus ille malignus maxime foveatur
in aulis Principum Catholicorum, & infideles
ac barbari pacta conventa religiosius obser-
vent. Subscriptâ pace Neomagenli Poëta
quidam

quidam hunc versum suum petebat legi retro-
gradè :

*Prospicimus modò , quòd durabant tempore
longo
Fœdera , nec patria pax cito diffugiet.*

CAPUT TERTIUM.

Animata sensitiva & vegetativa.

§. 1.

Animalia quadrupedia.

NE tradas bestiis animas consistentes tibi , &
animas pauperum tuorum ne obliviscaris in
finem. Pl. 73. Ut iumentum factus sum apud te,
& ego semper tecum. Pl. 72.

Leo.

NE quando rapiat ut Leo animam meam, dum
non est, qui redimat, neque qui salvum fa-
ciat. Pl. 7. Sobrii estote, & vigilate; quia ad-
versarius vester Diabolus tanquam Leo rugiens
circuit, querens quem devoret, cui resistite fortes
in fide. 1. Pet. 5. Hoc in agone maximè facit
Diabolus sciens, quia modicum tempus habet.
Apoc. 12. Vicit Leo de tribu Juda. Apoc. 5.
Christus, Agnus NB. aperuit librum [scilicet
vitæ] quem nemo aperire poterat, & ut S.
Bern. observat, postmodum apparuit leo. Erit
nempè agnus erga insistentes vestigiis suis, erga
reprobos futurus leo in æternum.

Aper,